

Fietstechniek Maastricht: mooie samenwerking vmbo-mbo

Stagebegeleider Jimmy Smit en stagiaires Diego van den Boorn en Diego Wijckerheld Bisdom

VMBO Maastricht biedt sinds dit schooljaar het beroepsgerichte keuzevak fietstechniek aan. Bij het Vista college bestaat sinds vorig jaar de mbo-opleiding Fietstechnicus niveau 2. Nu zijn de krachten gebundeld en krijgen zowel vmbo-leerlingen als mbo-studenten les in deze richting in het speciaal hiervoor ingerichte lokaal bij VMBO Maastricht.

In de regio Zuid-Limburg bevinden zich naast vele rijwielzaken ook een fietsfabriek. De fietsbedrijven hebben een grote behoefte aan goed gekwalificeerd personeel. Dat bracht docent Richard Aerdts van VMBO Maastricht op het idee om een keuzemodule (beroepsgericht keuzevak) fietstechniek te gaan ontwikkelen. "Ik ben eerst mijn licht op gaan steken bij diverse scholen in het land waar dit keuzevak wordt uitgevoerd. Ik hoef tenslotte het (fiets)wiel niet

opnieuw uit te vinden. Van alle bezochte scholen heb ik de goede dingen meegenomen en daar mijn eigen sausje overheen gegooid. Bij het proeven van dit 'diner' door het bedrijfsleven kreeg ik opbouwende kritiek, waarna ik het recept heb aangepast."

Tot dit schooljaar was de dichtstbijzijnde school waar dit beroepsgerichte keuzevak werd aangeboden Den Bosch. Met de vele fietswinkels én fietsfabriek Tulpfietsen in Maastricht is de branche heel blij dat nu ook vmbo'ers in de regio de kans krijgen in aanraking te komen met het vak van fietsenmaker.

Fietstechniek bij fietsfabriek én fietsenmaker

De fietsmodule wordt aangeboden voor alle vmbo-leerlingen in de STO regio Zuid-Limburg. Maarten van Rijn, regiocoördinator STO Maastricht-Heuvelland: "Richard is actief met het promoten van de fietsmodule op zoveel mogelijk scholen in de regio. Maar eigenlijk planten we al zaadjes in de samenwerking tussen primair- en voortgezet onderwijs in de vorm van het lab 'Experileer', waar we kinderen kennis laten maken met Techniek & Technologie. Het is mooi om te zien dat je van daaruit kunt verder bouwen op het vo en vervolgens op het mbo."

Dit schooljaar is het keuzevak fietstechniek gestart met zeven vierdejaars leerlingen afkomstig van verschillende vmbo's uit de regio. De module is verdeeld over drie keer drie weken, waarbij de eerste periode op school de basisvaardigheden en gereedheidskennis worden behandeld. Daarna lopen de leerlingen stage bij óf een fietswinkel óf de fietsfabriek en voeren daar opdrachten uit. Na drie weken wisselen de leerlingen van fietsenmaker naar fietsfabriek en andersom. "Op deze manier maken ze kennis met alle facetten van het rijwielvak: onderhoud en verkoop komen aan de orde bij de fietswinkel, assembleren en het hele productieproces bij de fietsfabriek", licht Richard toe.

Doorlopende leerlijn vmbo-mbo

Paula Boekhorst is als opleidingsmanager bij het team mechatronica van het Vista college betrokken bij dit traject: "De mbo-opleiding is een jaar geleden gestart, maar moet nog meer bekendheid krijgen bij de vmbo-leerlingen en bij de fietsbedrijven. Samen werken we hier gericht aan. Door de start van dit keuzevak op het vmbo kunnen de leerlingen daar al in aanraking komen met het beroep van fietstechnicus. We realiseren hiermee een doorlopende leerlijn van vmbo naar mbo. Hierdoor maken hopelijk meer vmbo'ers bewust de keuze voor het beroep van fietstechnicus. Tijdens de mbo-opleiding wordt geïndividualiseerd gewerkt. Studenten die het keuzevak reeds gedaan hebben, kunnen hierdoor mogelijk sneller door bepaalde modules van de mbo-opleiding heen. Echter ook langzaam of snel lerende studenten worden op maat geholpen."

Aanvankelijk werden de lessen verzorgd bij het mbo, maar daar hadden ze eigenlijk geen geschikte ruimte. Dankzij STO is nu bij VMBO Maastricht een werkplaats ingericht. Paula: "Dit is zeker uniek in Nederland te noemen. Het inrichten van een

Docent Richard Aerds

praktijklokaal is een belangrijke investering om deze opleiding contextrijk uit te voeren. Hoe mooi is het als je dit kunt delen door de praktijklessen van zowel vmbo als mbo in hetzelfde lokaal te geven. Een extra pluspunt is nog dat Richard voor een bepaalde formatie is gedetacheerd naar het mbo Vista college. Daarmee geeft hij zowel aan het keuzevak les alsook aan de mbo-opleiding. Hierdoor ervaart hij hoe de aansluiting van beide is en kan een doorlopende leerlijn nog beter vormgegeven en geconcretiseerd worden. Een prachtig voorbeeld van samenwerking vmbo-mbo ten dienste van de student en het bedrijfsleven."

Opbouw van het beroepsgerichte keuzevak en de mbo-opleiding

Eén dag in de week krijgen de mbo'ers les van Richard. De overige dagen is de praktijkruimte voor het vmbo gereserveerd. Christiane Lenaerts, conrector VMBO Maastricht is blij met de samenwerking vmbo-mbo: "Samen kunnen we talent ontwikkelen en voldoen aan de vraag vanuit de arbeidsmarkt. We werken op dit moment samen aan een doorlopende leerlijn voor fietstechniek. Mogelijk dat we later nog bijscholing aanbieden aan de huidige medewerkers van rijwielzaken en de fietsfabriek. Maar we doen het stap voor stap. Wat je doet moet je goed doen, dus we kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit."

Dat bijscholing nodig is, weet ook Richard. "De fietstechniek is de laatste jaren erg veranderd met de komst van e-bikes. Je moet tegenwoordig veel kennis hebben van elektronica en dat heeft lang niet iedere fietsenmaker al. Tegelijkertijd is dat nu juist iets wat jongeren uitdaagt. Analytisch denkvermogen is daarbij heel belangrijk en daar besteden we dan ook zeker aandacht aan in de opleiding."